

Louis Le Nain (of atelier), De aanbidding der herders - Part. bezit, Den Haag

zijn de schilders der arme menschen"; naast Valabrègue: „De Le Nains zijn onze Vlamingen”, Paul Jamot, die de eerste zuivere, æsthetische waardeering van het werk der Le Nains gaf.

In 1629 werd Antoine als meester toegelaten in het gilde van Saint Germain des

Prés, waar hij tegelijk met zijn broeders een atelier had. In de omgeving werkte een kolonie Vlaamsche schilders. De gebroeders leefden dus omringd door „genre”-schilders, die rustig voortgingen hun eigen lijn te volgen in een tijd, die de groote gebaren van een Vouet, de overdadigheid van een Rubens of de religieuse sentimentaliteit van Philippe de Champaigne bewonderde.

En toch vinden wij in de kleine stukjes, die Antoine bij voorkeur op koper schilderde, geen duidelijke symptomen van Vlaamschen invloed. . . .

Van het kleine kinderlijke wereldje van Antoine, waarin in zuivere kleuren geschilderde boerenjongens en meisjes met verwarde haren staan opgesteld als poppen, naar de werken van Louis is een overgang naar een heel ander formaat, een heel andere sfeer. Deze afstand tusschen de kleine stukjes van Antoine en composities als „De maaltijd der boeren” of „De boerenfamilie” is zoo groots dat de samenwerking waarvan de traditie zoowel als Mariette gewagen, begrepen moet worden in zeer beperkten zin. Het is mogelijk, dat in een door Louis ontworpen en geschilderd werk Antoine een kopje of een figuurtje gezet heeft — en ook het omgekeerde kan het geval zijn geweest — maar dat er ooit tusschen hen van een geestelijke samenwerking, van een artistiek begripen sprake is geweest, kan men haast niet aannemen.

De „wanstaltigheden” waarover Mariette spreekt roepen in onzen geest het tragische gezicht op van den goedigen drommel Pieter van Laer, die in de jaren 1626 tot 1638 te Rome werkte. Het is te betreuren dat we eigenlijk, buiten enkele min of meer willekeurige toeschrijvingen, geen authentiek werk kennen van „Bamboccio”, die,